

НАРЕДБА № 3 ОТ 17 ЯНУАРИ 2001 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИЯТА "МОНТЪОР ПО МОНТИРАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И РЕМОНТИРАНЕ НА АСАНСЬОРИ"

В сила от 2.03.2001 г.

Издадена от Министерството на образованието и науката и Министерството на труда и социалната политика

Обн. ДВ. бр.9 от 30 Януари 2001г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за обучение за придобиване на правоспособност за упражняване на професията "монтъор по монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори" (по-нататък "монтъор на асансьори").

Чл. 2. Асансьорите могат да се монтират, поддържат и ремонтват от лица, навършили 18 години и придобили правоспособност при условията и по реда на тази наредба.

Чл. 3. Монтъорите на асансьори трябва да имат познания и практически умения, които да гарантират безопасността и опазване здравето на работещите по време на изпълняваната работа и на ползвателите по време на експлоатацията на асансьорите.

Чл. 4. (1) Степените на правоспособност, придобити по реда на тази наредба, са първа, втора и трета, като първата степен изисква най-висока квалификация.

(2) Изискванията за придобиване на съответните степени на правоспособност са:

1. за трета степен на правоспособност - професионални знания и умения за монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори с неголяма сложност на конструкцията - самостоятелни асансьори с еднокоростно или двукоростно асинхронно електрозадвижване или с електро-хидравлично задвижване, с ръчни или полуавтоматични врати, с релейно или електронно управление, с височина на повдигане до 25 m;

2. за втора степен на правоспособност - професионални знания и умения за трета степен на правоспособност и за:

а) монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори със сложна конструкция - асансьори с двукоростно или регулируемо електрическо задвижване или с електро-хидравлично задвижване, със скорост до $1,0 \text{ m.s}^{-1}$, с автоматични врати, с групово управление на два асансьора, с неограничена височина на повдигане;

б) поемане на отговорност за работата на друго лице;

в) осъществяване на контрол за безопасното функциониране на асансьорите, които монтира, поддържа или ремонтва;

3. за първа степен на правоспособност - професионални знания и умения за втора степен на правоспособност и за:

а) монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори с голяма сложност на конструкцията - асансьори със скорост на движение над $1,0 \text{ m.s}^{-1}$, с групово управление на три и повече асансьори, с регулиране скоростта на движение;

б) поемане на управленчески отговорности за работата на група монтьори на асансьори и за разпределяне на средства;

в) осъществяване на контрол на група монтьори за безопасното функциониране на монтираните, поддържаните или ремонтваните от тях асансьори.

Раздел II. Обучение

Чл. 5. Обучението на лица, желаещи да придобият правоспособност за упражняване на професията "монтьор на асансьори" се извършва във:

1. пълния курс на професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи (по-нататък "професионални учебни заведения") съгласно държавните образователни изисквания;

2. курсове за правоспособност, организирани от професионални учебни заведения, центрове за професионално обучение или от юридически или физически лица, регистрирани по Търговския закон.

Чл. 6. Главният директор на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" (ГД "ИДТН") на Държавната агенция по стандартизация и метрология (ДАСМ) съгласува учебните програми и планове за обучение в учебните заведения и курсовете по чл. 5.

Чл. 7. (1) Учебните програми, по които се извършва обучението в курсовете за правоспособност, включват:

1. теория на професията: устройство и управление на асансьора; икономика и организация на технологичните процеси при монтаж, поддържане и ремонт на асансьори, организация на техническия надзор и осигуряване на безопасност и опазване здравето на работещите и на ползвателите на асансьорите;

2. практика по професията.

(2) Броят на учебните часове в курсовете за правоспособност не може да бъде по-малък от:

1. 180 учебни часа по теория на професията и 80 часа по практика по професията - за трета степен на правоспособност;

2. 100 учебни часа по теория на професията и 80 часа по практика по професията - за втора степен на правоспособност;

3. 80 учебни часа по теория на професията и 60 часа по практика по професията - за първа степен на правоспособност.

Чл. 8. В курсовете за правоспособност се обучават лица, които са физически и психически здрави. Здравословното състояние се удостоверява с медицинско свидетелство, съдържащо заключение, че професията, за която желае да се обучава лицето, не му е противопоказна.

Чл. 9. (1) В курсовете за придобиване на трета степен на правоспособност могат да се обучават лица, които притежават квалификационна степен по професиите "машинен монтьор" и "електромонтьор" и имат най-малко 6-месечен трудов стаж като монтьори на машини и съоръжения.

(2) В курсовете за придобиване на първа и втора степен на правоспособност могат да се обучават лица, които са завършили последния клас на средно образование и са упражнявали професията "монтьор на асансьори" с по-ниската (втора, съответно трета) степен на правоспособност без прекъсване в продължение на 2 години.

Чл. 10. (1) Курсовете за правоспособност се провеждат след издаване на разрешение от началника на регионалния отдел на ГД "ИДТН", в чийто район ще се провежда обучението. Разрешението се издава в 10-дневен срок след удостоверяване със съответните документи от организатора на курса за наличие на:

1. учебно-техническа база, учебна документация и нагледни учебни материали;
2. медицински свидетелства на курсистите съгласно чл.8;
3. лектори по теория и практика на професията;
4. учебен план и учебна програма, съгласувани от главния директор на ГД "ИДТН";
5. безопасни условия за практическо обучение и за провеждане на изпити по практика на професията.

(2) При нарушаване на изискванията, при които е издадено разрешението по ал.1, същото се обезсилва от началника на регионалния отдел на ГД "ИДТН" и курсът се прекратява.

Чл. 11. (1) Лектори по теория в курсовете за придобиване на правоспособност по тази наредба могат да бъдат лица, които отговарят на изискванията за заемане на длъжността учител по теория по специалностите "асансьорна техника" и "монтьор по електрообзавеждане на асансьори" или машинни инженери и електроинженери с професионален опит по монтиране и поддържане на асансьори не по-малък от 5 години.

(2) Лектори по практика в курсовете за придобиване на правоспособност по тази наредба могат да бъдат лица, които отговарят на изискванията за заемане на длъжността учител по практика по специалностите "асансьорна техника" и "монтьор по електрообзавеждане на асансьори" или лица с не по-ниско от средно образование и степен на правоспособност, по-висока или равна на правоспособността, за която се провежда обучението, и професионален опит по монтиране и поддържане на асансьори не по-малък от пет години.

Раздел III.

Изпити и свидетелства за правоспособност

Чл. 12. (1) Обучението в професионалните учебни заведения и курсовете за правоспособност завършва с полагане на изпити по теория и практика на професията.

(2) Лицата, завършили професионално образование по специалностите "асансьорна техника" и "монтьор по електрообзавеждане на асансьори", които са придобили трета степен на правоспособност, могат да се явят на изпити за придобиване на втора степен на правоспособност без допълнително обучение съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2, ако са упражнявали професията без прекъсване в продължение на една година.

Чл. 13. (1) Изпитите по чл. 12 се организират от:

1. професионалните учебни заведения - едновременно с провеждането на държавния изпит по теория и практика на професията по график, определен със съответния учебен план;
2. организатора на курса за правоспособност - в едномесечен срок след завършване на обучението в курса.

(2) Времето и мястото за провеждане на изпитите по ал. 1 се съгласуват с регионалния отдел на ГД "ИДТН".

Чл. 14. (1) Изпитите се полагат пред комисия в състав: председател - инспектор от ГД "ИДТН", и членове - по един преподавател по теория и практика.

(2) В комисията по ал. 1 могат да участват и представители на работодателите и на други органи и организации.

(3) Резултатите от изпитите се оценяват с "издържал" и "неиздържал" и се отразяват в протоколи, които се съхраняват 2 години в професионалното учебно заведение, центъра за професионално обучение или от организатора на курса и 50 години в регионалния отдел на ГД "ИДТН".

Чл. 15. Лицата, които не са положили успешно изпит по теория и/или практика на професията, имат право да се явят до четири пъти на неиздържания изпит в срок до 2 години след завършване на обучението.

Чл. 16. (1) На издържалите изпитите лица началникът на регионалния отдел на ГД "ИДТН" издава в едномесечен срок свидетелство за придобитата степен на правоспособност по образец, определен от председателя на ДАСМ.

(2) Регионалните отдели на ГД "ИДТН" водят регистър за издадените свидетелства за правоспособност, който съхраняват безсрочно.

(3) Дубликат на изгубено свидетелство за правоспособност се издава от началника на регионалния отдел на ГД "ИДТН", който е издал оригиналния документ.

Чл. 17. Правоспособните лица са длъжни да носят свидетелствата си за правоспособност по време на монтиране, поддържане и ремонтиране на асансьорите.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (1) Срокът на лишаване от правоспособност по чл. 57 от Закона за техническите изисквания към продуктите се вписва в свидетелството за правоспособност от началника на регионалния отдел на ГД "ИДТН", в чийто район е извършено нарушението.

(2) След изтичане на срока по ал. 1 лицата, лишени от правоспособност, се явяват на изпити по теория и практика на професията за възстановяване на притежаваната степен на правоспособност пред комисия, определена от главния директор на ГД "ИДТН".

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) Първа и втора степен на правоспособност за упражняване на професията "монтър на асансьори", придобити по реда и при условията на Наредба № 2 за придобиване на правоспособност за монтър на асансьори (ДВ, бр. 15 от 1984 г.), се приравняват съответно на втора и трета степен по тази наредба.

(2) Учители по теория и практика по специалностите "асансьорна техника" и "монтър по електрообзавеждане на асансьори" в професионалните училища, които са придобили втора и първа степен на правоспособност по реда на Наредба № 2 за придобиване на правоспособност за монтър на асансьори, запазват същите степени на правоспособност и по тази наредба.

§ 3. Тази наредба се издава на основание чл. 45, ал. 2 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

§ 4. Наредбата влиза в сила 30 дни след обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 5. Тази наредба отменя Наредба № 2 за придобиване на правоспособност за монтър на асансьори на Министерство на народната просвета и Държавен комитет за наука и технически прогрес (ДВ, бр. 15 от 1984 г.).

§ 6. Изпълнението на наредбата се възлага на председателя на Държавната агенция по стандартизация и метрология.